Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזע בלאטט ערשיינט
דרייאמאל וואכענטליך
מאנאג, מיטוואך אונד פרייטאג,
אונד קאסטעט
פיר עסטערייך-אונגארן
מאנצעיעריג 10 גולדען עסט.-ווערה.
האלביעריג 5 „ „ „ „
דיערטעליאהר 2 גול. אונד 50 קר. ע.-ו.
פארס איסלאנד
מאנצעיעריג 11 גולדען עסט.-ווערה.
האלביעריג 5 גול. אונד 50 קר. ע.-ו.
דיערטעליאהר 2 „ „ 75 „ „ „

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומעריערן
אונד דיע פרענומעראנדען-ערגענזונג מיט דעם עמפאנג דעם עדיטאן בלאטטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
אלט-נאסטע גו. 1.
וואכען מאן אויך דיא פרענומעראנדען-ציאנסגעלדער צו יעדערזיט בעליעפערן.

Nr. 92, זיעבענטער יאהרגאנג. פעסט, מאנטאג כר חשון ה.ת.ר.ל.ו. Pest, den 22. November 1875.

דיא באדשעט פערהאנדלונג.

צווישען זאגען אונד טהון, צווישען אינעם ראטה-געבען אונד צווישען דער בעפאל-גונג דיעזעם ראטהעס, צווישען אינעם פלאנ-עגט-ווערפען אונד צווישען דער איספיהרונג דעם פלא-נעס, בעשטעהט נאך אין גאר גרויאלטיגער אונ-טערשיד.

מאנכעם ווירד לייכט גזאגט, אבער שווער געטהאן. ווען מאן נכט זעלבער ביא דער ארבייט איזט, איזט עס זעהר לייכט צו זאגען, מאן קאנגטע דיעם אדער יענעם זא אדער זא מאכען, דענן אל-לעם מאגליכע אונד אללעם אינמאגליכע לאסט זיך לייכט זאגען; אנדערס איזט עס אבער, ווען מאן זעלבער אן דער ארבייט טהיילניממט, אדער גאר אן דער שפיטצע דערזעלבען שטעהט, דא קאנן מאן נור דאס מאגליכע אונד איספיהרבארע אין אנ-גריפ נעהמען.

דיא הערען פאן דען איסערסט-לינקען אונד איסערסט-רעכטען קאנגען לייכט זאגען, מאן קאנגטע ביא דען איסאבען זא פיעל שפארען, דאס מאן גאר מיינע שווייער-עזהרונג אפארצע-מען מוסטע, דאס לאסט זיך לייכט זאגען, ווייל מאן עס נכט זעלבסט טהון מוס, אונד ווייל זיך אין זאלכעם נעשפרעך פאס נכט-שווייער-צאהלען בוים אפלקע לייכטער אונד אנגענעהמער אנהארען לאסט: ווא ווערע עס אבער, ווען מאן דיעזען הערען זאגען ווירדע: „הייר דאבט איהר דיא ווירטהשאפט, פערזוכט עס זעלבער, ווא איהר אהנע שווייער-עזהרונג אפארטקאממט?“ ווא פיר ווארדע - מיטטעל קאנגטען דענן דאנן דיעזע רעגיערונגס-ענגער דאבען? — גאר קיינע! ווא מוסטען נור דאסזעלבע טהון, ווא דיא הייטיגע רעגיערונג מאכט!

אין דיעזעם זינגע האט דער אונגארישע פינאנז-מיניסטער סלל אין דער דיעסטאגס-זיטצונג אינע דרייטשטיריגע רעדע גענען דיא גנע-גער דער רעגיערונג גערעדעלטען, ער זאגטע: „דיא הערען פאן דער „איסערסט-רעכטע“ אונד „איס-סערסט-לינקע“ מאכטען מיר דריא פארווייפ: 1) דאס איך גאר צו „ענגיג“ געשפארט דאבע, דא העטטען אם 3½ מיללאנען גאר „ווייטער“ שפארען קאנגען, 2) דאס איך מיר מיט דען איינגאהמען אינע צו גראסע רעכנונג געמאכט דאבע, אונדעם איך מיר מעהר איינגעגאנגען פערשפרעכע, אלס אין דער טהאט איינגעגאנגען ווערדען ווירד. — איך העטטע אלזא זאלל דיא איסאבען אלס אויך דיא איינגאהמען צו דאך געשטעללט, ווייל אוהרער אנזיכט נאך, דיא איסאבען קלייגער זיין קאנגטען אונד דיא איינגאהמען קלייגער זיין ווער-דען, 3) דאס איך דיא שווייער-עזהרונג, אינפיהרע, ווא אלזא אוהרער אנזיכט נאך, נכט אונבעדינגט גאטהענדיג איזט.

אין דעם ערסטען פארווייפ זגד אינזערע גגנגער זעלבסט אינארינג, אינגיג פאן אירגנדן מי-נען, מאן קאנגטע איך ביא דער בזהעריגען ארט אונד ווייזע דער ווירטהשאפט שפארען — אונד אנ-דערע מיינען ווייערע, מאן קאנגטע אייגע נאנען גייג שפארזאמערע ווירטהשאפט איינפיהרען.

גגערדעגס הייז! איך בין מיט דעם שפארען בזז צור איסערסטען גרענגע גגגאנגען. פיר דאס גגסטע יאהר 1876 לאסט זיך נכטס מעהר ער-שפארען, אלס איך עגען אנגעגעבען האבע. אין ווייטערעם שפארען ווירדע שאן אינזערע גאנגע קאטאסטערס בלאס אייגע מעהר-אייגנאהמע פאן אייגער מיללאן פערשפ-אבען, איך האבע אבער גאנזן בעשטיממט, דאס דיעזע מעהר-אייגנאהמע 2½ מיללאנען בעטראגען ווירד. — מאן גלייבט, דאס איך פאן דען אלטען שטייער-ריקשטענדען נכטס איינטרייבען ווערדע! ווא, פאן דען שטייער-ריק-שטענדען, ווא לבע 4 מיללאנען בעטראגען, זאלל נכטס עדעס יאהר ווייגסטענס מיללאנען איינגע-נאממען ווערדען; איך איינמאל קאנן מאן זאלבע סומ-מען נכט איינטרייבען; אבער דאך ראטענ-ווייזע? איך זאגע, דאס נעכסט-ערגיג דעפיציט ווערדע נור 10 מיללאנען בעטראגען, אנדערע זאגען 15, נגט, רעכנען ווייר דאס דעפיציט איך 15 מיללאנען; נגן, מאגג מאן אבער בעריכטיגען, דאס אין דיעזעם 6 מיללאנען זגד, ווא אלס ראטענ-צאהלונגען דער אלטען אנלייהען לייסטען מיסטען אונד אינבע 6 מיללאנען פיר נייע נגטליכע איינרי-טגגגען — אונד אין זאלכעם דעפיציט איזט נכט דאס ערגסטע!

עדלוך ווילל איך מיר נגגען דען דרישטען פארווייפ דעכספערטגגן. דיא שטייער-עזהרונג איזט איינמאל נאטהווענדיג! מאן קאנן זא פיעלע פערבעסערגגגען פארנעהמען, ווא פיעל מאן ווילל — דיא שטייער-עזהרונג בלייבט איינמאל אינ-פערדיליך! — ווייר ווארען אים יאהרע 1867, אלס ווייר אינזערע קאנשטיטוציאן בעקאמען; צו גראסע קאטאלעלע, ווייר האבען פיעלע שולדען גגמאכט; דייטע אבער הייסט עס, דיא מאטע איזמאכען אונד צאהלען! ווייר האבען ווייל אנגאנגס דען גראסען גגגגן גגגגן גגשפיעלט; אבער גגשעהען איזט — אונד ווא גגשעהען איזט, לאסט זיך נכט לייכט ווענגלאוגן, מאן מאכט מיר דען פארווייפ ווענגען דער שטרענגגגן אונד פינגטלגכען שטייער-אייגטרי-בונג: איך ווירדע נור דאגן אייגען פארווייפ פער-דענגגן, ענגן איך דיא שטייער-אייגטרייבונג ווייטער-הין פערגאבלעסגגגן ווירדע, דא זיך דאגן דיא שטייער-ריקשטענדע ווערדע פערמעהרען קאנגגן. — ווא שטייער עס מיר איך פאללט, מוס איך עס דאך טייגגגמאל פערקגגגגגגן; אגגע שטייער-עזהרונג קאנגטע דייגע רעגיערונג אן דיא הייליגגגגגע אגגזערגס קראנקהאפטען צישטאנדעס דענגען; דא-דער מיסען אללע פארטייען צוגאממענהאלטען, אים דיא אפפע-ווילליגקייט ביא דעם פאללע וואבצוגיפען.

נאך דיעזער רעדע דעס פינאנז-מיניסטערס קאם עס טאגגס דארגיף אין דער דייסטאגס-זיטצונג צור אבשטיממונג. איך דיא פראגע דעס פרעזידע-טען, אב דאס הייז דיעזעם 1876-ער באדשעט בע-ווילליגע, אנטווארטעטע 265 דעפיטרטע מיט יא אונד נור 60 דעפיטרטע מיט נין, 111 דעפיטרטע ווארען אבווזעזעגד.

עסטערריייך-אונגארן.

עס האט צו יעדער צייט שווארכ-קאפיגע מעגשען גגגעגבען, ווייל זיך אין גגפאהר שטירצ-טען, אים אנדערען לייטען גגטעגן צו בריגגגגן, אין שפיריטואלגגגגגג

דער לאוּוע בים נעמליך דען טהיער-בעגרינער אין דיא היפּטע, וועהרעגד איהם דער טיגער מיט דען שארפען קראללען דען ארם צערפלייטשט. זא וואורדע דעסמאל דער טהיער-בעגרינער פאן זיגען טהיערען אין גאר טרויריגער וויזע געבענדיגט. (דיעזע, אן אונד פיר זיך אונבעדייטענדע נייאיגקייט ברינגט דער „פעסטער ללאדי" אלס אין פאלי טי שעס בייטשפיל, דעסען אנזיענדיגע ערדער קלוגע לייכט מערקען קאנען. -)

געשעפטסבעריכט

פאם פעסטער „לעאפאלדי מארקט".

דער עבען אבגעלויפענע היעזיגע „לעאפאלדי מארקט" איזט אים פראדוקטען-געשעפטע בעפריידיגענד איינגעפאללען, נור אין מעהל אונד שפיריטוס וואר דאס געשעפט לעבלאז. אין צוועטשקען, וויין אונד פעטראלעאם וואר אין יעהר לעבהאפטעס געשעפט. פעדערן אונד האדערן זינד אים פריזיג צוריקגעגאנגען. — דיא צאהלונגס-שטאקיגען, וועלכע מאן בעפרכטעטע, זינד ניכט איינטרעטען.

פ ע ד ע ר ן. 4000 צטר וואורדען צוגעפיהרט, וועלכע מיסטענס אים רופ אונד פלייטען בעשטאנדען. מיטעל-גאטטונגען ווארען וועניג, וועסהאלב זיא אים 10 גולדען פער צענטנער געשטיגען זינד. דיא פריזיג זינד: רופ-, האבפיינע פאן 170—185 גולדען, פיינע פאן 150—165 גולדען, מיטעלפיינע פאן 130—145 גולדען, אדרינערע פאן 80—110 גולדען. פלייטען, פיינע פאן 300—350 גולדען, מיטעלפיינע פאן 260—290 גולדען, אדרינערע פאן 130—220 גולדען.

ה א ד ע ר ן וואורדען וועניג צו מארקטע געבראכט, וועסהאלב דער צענטנער פאן 50—75 קר' געשטיגען איזט. דיא פריזיג זינד: האדערן (ווייסע) 11—12½ גולד. דעטטא (האלבווייסע) 8½—9½ גולד., דעטטא (קאנצליא-) ¼6—6¾ גולדען, דעטטא (פיינע פאק-) 6—6½ גולדען. דעטטא (אר-דינערע פאק-) 5½—6¼ גולדען, דעטטא (קאטטאנ-) 2¾—3 גולדען.

שא פ פ ל ל ע. זייט דעם לעטצטען מארקטע וואורדען 10000 צטר, פערקויפט. דאס גע-שעפט בעוועגטע זיך הייפטזעכלך אין מיטעל-אונד נערינגען אינשיריען פיר קאפם אונד טוך, זא-וויא אין אללען גאטטונגען ווייטשיריען: דער פריזיג דריקטע זיך גענען אינגסט-מארקט אים 3—5, גולדען, אין אינגעלנען פעללען אויך נאך אים מעהר: ווייטשיריען פערלאדען נור 1—2 גולדען, וועהרעגד פיינע אונד גראבע וואללען פאסט גאנץ אינבעאכטעט בלייבען. פאן דעם 25000 צטר' בעטראגענדען לאגער-בעשטאנדע דיפטען גענען 12000 צטר' פער-קויפט וואורדען זיין אונד עגטפאללען אויף אינשיריען אללער גאטטונגען 6000 צטר., ווייטשיריען דטאו 4500 צטר., לאמפ-, הויז- אונד גערבעראיאללען 1500 צטר.— ווייר נאטירען: אינשיר פיינע 128—140 גול. מיטטעלפיינע 108—118 גולד. מיטטלערע 85—100 גולד. קאממוואללע מיטטלפיינע 90—100 גולדען, מיטטלערע 70—85 גולדען, זאנדוואללע פיין 90 גולד. מיטטלפיין 68—72 גולדען, אדרינער 60—66 גולד. צווייטשור-וויינטערוואללע פיינע וויסע געבירגסוואללע 105—110 גולדען, בלייליבע 80—90 גולד. טהיים-בעססערע 84—86 גולד. גערינגערע 80—83 גולדען, מישקאלע-, העוויעש- אונד דיאנדיאש- 84—86 גול. זאממעריוואללע וויסע געבירגסוואללע 100—109 גול. בלייליבע 80—90 גולד, טהיים בעססערע 84—86 גול. גערינגערע 80—83 גולד., מישקאלין, העוויעש אונד דיאנדיאש 84—86 גולד. אדרינערע באראנאער 62—66 גולד., לאממוואללע מיטטלערע 90—110 גולד. אדרינערע 80—85 גולד., הויטוואללע מיטטלערע 80—90 גולדען, אדרינערע 70—78 גולד., גערבעראיאללע פיינע 63—72 גולד., מיטטלערע 60—65 גולד., אר-דינערע 42—52 גולדען, צינאיא זיעבענבירגער 165—106 גולד. צאקעל באנאטער געשיוממטע 46—47 גולדען, דער געכסטע ניי-יאהרעס-וואלל-מארקט בעגינגט אם 26. דעצעמבער.

ווייין. וויינע פאנדען צעמליכע אבנאהמע. איף דעם וויינמארקטע ערשיענען 9 האלצפיפען מיט 7500 אימערן אונד פיר דאמפפ-שיף לאנגטען איף 2000 אימער אים סעגמארד אונד מארלאוויטזין אן: היעפאן ווארען אין סוממע 8000 אימער ראהטווין אונד 1500 אימער וויסווין. — וויסע וויינע 3—5° גולדען, ראהט-וויינע 6—8°50 גולדען. אין דער ערסטען מארקט-וואכע ווארען פעללע פייפער אים אבראנגארן איינגעראפפען, אונד האטטען דיא פערקויפער מעסיגערע פריזיג פערלאנגט, זא וועגע אללעס פערקויפט ווארדען. איף דעזע וויטהע קייפטען צעמליך פיעל האמבורגער. דיעזע שטעהען נאך געגען 3000 אימער אינפערקויפט. — דיא קוואליטעטען דער צום מארקטע געבראכטען וויינע ווארען נור אין אדרינערען אונד מיטעל-גאטטונגען פערטרעטען, וועהרעגד פאן פיינערען קוואליטעטען וועניג צוגעבראכט וואורדען. אין דער סעגמארדער געגענד זעלבסט ווירד דיעזע אדרינערע האלבריינקלער וויין פאן 4°50—5°50 גולדען מיטעל-גאטטונגען דונקלער פארבע פאן 6—8 גול. פיינער וויין בוז 11 גולדען בעצאהלט. דיא קוואליטעט איזט אים גאנצען גענאמען גוט אונד וויר קאנגען דיא 1875-ער פעכסונג צו דען גוטען וויינ-יאהרען רעכנען. — אין דען קאמטאטען פעסט, גענאראר, גראן, באראשאד איזט נאך יעהר וועניג וויין פערקויפט: מאן קאנגטע פאסט זאגען ניכטס. דיא פריזיג זינד פיר לייכטע גאטטונג וויסווין אב דארט איף 3—5°50 גולדען, בעססערע איף 6 גול. גערהאלטען. אים באראגיאר קאמטאט קייפטען איינינע פעסטער הענדלער וויסע פאן 3—4°50 גול. ראהטע 4—5°50 גולד. אין דער קארלאוויטצער ג-ענגענד וואורדען וויסע פאן 3—4°50 גולדען צוגע-לוד נעקויפט אונד דא דיא ראהטווינע הייער זעהר שאן הונגעל אונד אין גוטער קוואליטעט אינגע-פאללען זינד, בעצאהלטע מאן ראהט-וויין בוז 7 גולדען.

שאפפעללע, דייטש-וואללינע שאפפעללע צו 3·20—3·60 גולדען פער אאמ. סערבישע אונד טירקישע שווערע צו 128—135 גולד. באנאטער 145—160 גולדען זיעבענבירגער 130—140 גולדען פער 102 שטיק.

ל א מ מ פ ע ל ל ע וואורדען 40000 שטיק פערקויפט אונד צוואר: דייטש-וואללינע צו 45—50 גולד. שווערע צו 75—85 גולד., לייכטע וואאר סערבישע נאטירען ווייר צו 115—128 גולד., באסנישע אונד קראאטישע 90—95 גולד פער 102 שטיק.

קיטצ-פעלע, לייכטע 60—80 גולד. שווערע 120—130 גולדען.

נ י י פ-פ ע ל ל ע, אפפענע אונגאריש 165—175 גולד.

פעסטער שלאכט-פיעהמארקט. דער אויפטריעב אויף דעם געסטריגען היער שטאטגעפונדענען שלאכטפיעהמארקט בעטריג 1589 שטיק. "מילכ-קוהע 75 שטיק, פרייזע פיר אכסען 25 בוז 26 פל' פיר קוהע 22—25½ פל' פיר בייפעל 19 פל' פער צענטנער, שלאכטגעוויכט, אומסט פערצעהרונגס-שטייער. דאס געשעפט וואר שווארץ.

ווייצען פער נאוועמבער 4·45—4·47½ גולד., פער פיה-יאהר 4·95—4·97½ גולד.

האפער פער פיה-יאהר 2·57—2·59 גולד.

קוקורוץ פער מאי 2½—2·75—2·77 גולדען

רעפס 14 גולדען פער קיכעל.

מעהל-פריזע (פער וועגנער צענטנער אומסט זאק, פרייא אב פעסט i) נו׳ 0: 13 גולד. 25 קר., נו׳ 1: 12 גול. 75 קר., נו׳ 2: 12 גול. 25 קר., נו׳ 3: 11 גול. 30 קר., נו׳ 4: 10 גול. 30 קר., נו׳ 5: 9 גול. 30 קר., נו׳ 6: 8 גולד. 30 קר., נו׳ 7: 7 גול. 30 קר., נו׳ 8: 6 גולד. — קר., נו׳ 8½: 5 גולד. — קר., פיינע קלייע 2 גול. 30 קר., נאבע קלייע 2 גולד. 10 קר.

נ ר יע ו: מאפעל-נריעו נאבע A 13½ גולד.

שפיריטוס נייע מעטהאדע אים נאפסען 34 קר. אים קלייגען 35—35½ קר., אלטע-מעטהאדע 37—38 קר.

שלייאווייין, 16—17 גולדען, פלאיאניער 13½ גולד.

ט ר ע ב ע ר ן, עכטע, 20 נרעדינע, 12—14 גולד. דורכצוג 9—10 גולד.

אלקוכען 3.60—3·68 גולד.

ראטה-קלעע 27—27½ גולד.

ריבאל דאפפעלט-ראפפינירט 23½—24 גולד.

וויינער פריזע.

ריבאל 24 גולדען.

לייגאל 19½ גולדען.

פעטראלעאום 10½ גולד.

שפיריטוס 37 קר.

לאטטע-ציעהונג פאם 17-טען נאוועמבער 1875.

ב ר י נ ן 87 26 40 89 55

פעראנטוואָרטליכער רעדאקטעור: מאיר בריס ריים.

פרוכט- אונד מעהל-פריז-טאבעללע.

פרוכטע	קוואליטעטס-נומיעס	פער צאהל-צטר	פרוכטע	קוואליטעטס-נומיעס	פער מעטצען
וויצען, נייר באנאטער	81	4.25—4.15	קארן	0	3.35—3.25
„	82	4.40—4.30	נערמסע מאלץ	72	3.20—2.65
„	83	4.65—4.55	נערמסע פיטטער	72	2.50—2.30
„	84	4.85—4.75	האפער	50	2.50—2.35
„	85	5.05—5.95	קוקורוץ באנאטער	פער מעטצען	2.15—2.20
„	86	5.15—5.10	נייער	„ צענטנער	2.15—2.10
„	87	—.—.—	הויזע		2.10—2.—
„ מהיים	81	4.40—4.30	וויצען מאגאזין-פריז: מאגאזין-פריז	מאגאזין סטר העצענטנער	4.45—
„	82	4.55—4.45	„	„ פריוואט צ-צטר.	4.95—
„	83	4.70—4.65	קארן „	„ העצענטנער	—.—
„	84	4.95—4.85	קוקורוץ „	„ מאי-יוני 80 פסר.	2.73—
„	85	5.10—5.—	נערמסע „	„ העצענטנער	—.—
„	86	5.20—5.15	האפער „	„ פריוואט	—.—
„	87	—.—.—	„	„ אינ.-מעטצ. 78 פסר.	2.57—
„ פעסטער נארען	81	4.20—4.10			—.—
„	82	4.35—4.25			
„	83	4.60—4.45			
„	84	4.80—4.70			
„	85	5.—.—4.90			
„	86	5.10—5.05			
„	87	—.—.—			
„ וויסמונטער	81	4.40—4.30			
„	82	4.55—4.45			
„	83	4.75—4.65			
„	84	4.95—4.85			
„	85	4.10—5.—			
„	86	5.20—5.15			

באללען-מעהל

		קר׳ פל׳
נומפר	0	23 50
„	1	22 66
„	2	21 80
„	3	20 —
„	4	18 20
„	5	16 50
„	6	14 50
„	7	12 80
„	8	10 60
„	8½	8 80

שפיריטוס: אלטע מעטהאדע פינטהעל 36½
„ נייע „ קאיאפפעל 31

קורז-טאבעללע פאם 18. נאוועמבער.

נעלד-קורז

	קר׳ פל׳
ולנטע-אשיא	104 90
דוקאטען	5 40
עסטרייך-אונגארישע 8 גולדען נאל-שטיק (20 פראנק)	9 10
נאפאלעאנס׳ד׳	9 10
פרייסישע טהאלער (קאפטענאריישענען)	1 70
רוסישע רובל	1 51

לאאזע.

1839-ער יאהרשיל-לאאז נאכצע	263 —
דעטטא „ פינפטעל	243 50
1854-ער 4 פרעצענטיגע שטאאטס-לאאז	105 25
1860-ער „ „ נאכצע	110 75
דעטטא „ „ פינפטעל	116 25
1864-ער לאאז צו 100 גולדען	133 75
דעטטא „ 50 „	132 86
האמא רענטענשיינע	22 —
מיילענ-לאאז	31 90
הערצעג-לאאז	161 56
קלאאי-לאאז צו 40 גולדען	25 75
נאנאי-אאמסטערדאם-אמריש-לאאז	92 50
אינבריקער לאאז	16 40
קעגלריינס „ צו 10 גולדען	12 25
נאראנטי „ „ 20 „	14 75
אסנער „ „ 40 „	25 50
מאלפפי „ „ 40 „	25 —
וויראלסבאהנען „ „ 10 „	13 50
מאלט-לאאז „ „ 40 „	36 —

לאאזע.

אלצבייגער לאאז צו 20 גולדען	15 75
פס. ענגאאס „ „ 40 „	27 25
פאאנלוויץ „ „ 20 „	16 —
פרייבערגער „ „ 100 „	111 —
דעטטא „ „ 50 „	57 —
וואלדשטיין „ „ 20 „	20 75
וויינבערגערע „ „ 20 „	22 50
אונגארישע פרעמיענלאאז צו 100 גולד.	76 40
דעטטא צו 50 גולדען	76 —
וויינער לאאז	100 50

ווערטה-פאפיערע.

אונגארישע נייינקירכענאפפענען	81 40
שענקשטיר-באנאטער	80 75
דענעבערגיגע	79 60
נאליצישע	86 75
בוקאוויגער	— 86
אונגארישע אייזענבאהן-אקטיען	99 50
וויינצהרנס-אבראאיונגס-אקטיען-אנדאנען	75 —
פאאנישע דער אונגארישען באנענקרעדיט צו 5 אינגאלד פרעצענט	86 —
דער אונגארישען היפאטהעקען-באנק צו 5 אינגאלד פרעצענט	78 75
דער אונגארישען אללגעמיינען באנקענקרעדיט-אנשאפפונגס צו 5 אונד אינגאלד פרעצענט	85 75
דעטטא צו 6 פרעצענט	87 50
דער פעסטער קאמערציאל-באנק	88 —

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur M. REIS

Budapest, 1875. Druck v. M. Burian, Marokkanerhof.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (דער בעזוך דעם קאנינגס אין דער ווינער קאנאנע־ג פאבריק.) דיא פאבריק, אין וועלכער דיא גיין אוטטאים־קאנאנען אין ווינ געגאסען ווערדען, איזט געיים נאך פיעלען בעציעהונגען זעהר מערקווירדיג. ווינע מאיעסטעט דער קאניג בעעהרטע דיא פאבריגען מיטטוואך דיעזע קאנאנען־פאבריק מיט איינעם אללערהאכסטען בעזוכע. איסער דעם קריעגסמיניסטער אונד דעם בעריהמטען ערפינדער דיעזער קאנאנען, הערדן גענעראל־מאיאר ריטטער פאן אוטאטיאים, ווארען נאך פיעלע אפפיציערע אונד האכגעשטעללטע בעאמטע צוגעגען. דעם מאניג געפיעלען דיא ארבייטען איסערארדענטליך גוט. אם מערקווירדיגסטען איזט יעדאך ענעם קונסטאללע פערפאהרען, וואהרזה דיא „בראנצע" אללע איינגעשאפטען דעם „שטאהלעם" ערהאלט. דיעזעם פערפאהרען ווירד נאטירליך נעהיים גע־האלטען, דאמיט דיעזע קאנאנען אנדערווערטס נידט נאכגעמאכט ווערדען. אים בייזיין דעם קא־ניגס ווארדען זעכס זאלכע קאנאנען איין איינמאל גענאססען. דיעזע מאיעסטעט ווار איבער דאס געזעהענע זעהר ערפרייט. בייא דיעזעם וועגען־נעהמען דיקטע ער דעם ערפינדער, הערדן ריטטער פאן אוטאטיאים, דיעזע פאללע צופיערערדיגע איס איבער דיא האכסט געלונגענען ארבייטען.

* (דער קראנפרינץ רודאלף — קראאטישער גוטס־בעזיטצער.) ווא זאכען איינע דערפעשע איס אנראם מעלדעט, וואהרזה דאס הערזשאפטס־גוט קוטשיא אין קראא־אציען פיר דען קראנ־פרינצען רודאלף אנגעקייפט.

* (ערצהערצאגאלבערעכט) געהט נאך פעטערסבורג, אים דארט איינער רוסישען פיי־ערלעכקייט בייצואוהנען. דא דער ערצהערצאג הונגע יעדאך דירעקט פאן ווינער מאיעסטעט דעם רוסישען קאיזער איינע איינלאדונג ערהאלטען האט, דא מיסען הייבייא געיים איך „פאליטישע" אורזאכען אים שפיעלע זיין, דיא מאן פאליטיג נאך געהיים צו האלטען זוכט.

* (פרינץ לעאפאלד פאן באיערן) מיט, ווא ווירבערטשט אין ניממער 81 געמעלדעט, ווענען איינעם אנגערן ליידעם איינע מאנאט אין אלטער (פראנצאזישע פראווינץ אין נארד־אפריקא) צוברינגען, ווא דיא לוסט זיינעם צישטאנדע צוטרעגליכער זיין דירפטע. ווא איינע דעפעשע אים מיטגעטהיילט, אין עכען מעלדעט, טרעפט פרינץ לעאפאלד פאן באיערן, אים פערבאיינע מיט זיינער געמאהלין, דער ערצהערצאגין גיזעלא, בעילאסען.— ווענן גיזעלא בעגעגנעט דען שאנען דון יוסף בעיואגערטע, וואס ווארטער אלזא, ווענן דיעזער דון יוסף אויך דער שאנען הדסה גיכט גלייכגילטיג געבליבען איזט? אבער הדסה וזכטע יעדע ליעבע צו דון יוסף אין זיך צו ערשטיקען, ווא האפפטע נאך איממער, דאס מלכה דעם ווייבע איינעם אלגען שאנען ביישיזאמס גיכט ווידערשטע־הען אונד עגדלעך אירע אלטע אנגלילכע ליעבע צו אשור אללען לאסען ווערדע.

הדסה ווערעטע דאדע אללע מאגליכען מיטטעל אן דאמיט מלכה אירען ביישיזאמס ליעב געווינגע, ווא קאנגטע דען דון יוסף גיכט גענוג ווהמען; אבער מלכה, וועלכע שאן ווארטע, וואס ל יעבע איזט, האטטע אים דעם געשעפעל אירער פייינדין הדסה באלד ע־פאהרען, דאס אזהר ווהמען דעם דון יוסף אים טיעפסטע הערצען קאמטע אונד דאס הדסה אין דון יוסף פערליעבט זיין מיסטע, מלכה לעכעלטע ווערמשטאנד אונד אים הערצען וואר ווא פיאה, דאס אזהר גוטער פערוואנדטער דון יוסף, דען ווא גיכט הייראטען ווילל. דאך עגדלעך אין דער הדסה איין גישטאנד פערגען ווערדע. מלכה ווהמטע אהרער ערבלאסס דען דון יוסף, דאמיט אזהן הדסה נאך מעהר ליעבע. —

מלכה שפעקוליטע געגדלך, דאס ווענן דון יוסף מיט הדסה פערלאבט זיין ווירדע, דאנן ווערע ווא פייאה. דיא פראגע וואר אבער: וואס דאנן אונד ווענן ווא דען דון יוסף גיכט הייראטען, ווירד ווא שאן אזטהר הייראטען? ווא? ווער אזטהר? זאלל ווא זיך טרעפען? ווא בלייבט אזטהר זא לאנגע? איזט ער פיילליכט אים קריעגע גענען קאנגע הערזיך געפאללען? דאס ווא אזטהר פערגעסען אונד אויך דער אללע בעגעגנונגען אונד ווארטע אין דער קאנגין אונד אונד אונד

העלפֿען. דאס איזט געווים זעהר בעדויערליך, דא איין קריעג פֿעלע אונד גראסע אפֿפֿער קאסטעט, דיא ווייר דאך ניכט ברינגען קאנגען, בלאס דאמיט איינע פֿרעמדע מאכט שטערקער אונד גראסער ווערדע. וויא אויס לאנדאן זאעבען טעלעגראפֿירט ווירד, דירפֿטע עסטערריכ-אונגארן פֿאן דען איבּרינגען מעכטען דאמיט בעטרויט ווערדען, אין דיא הערצעגאווינא איינצוריקען, אום דעם בלוט-פֿער-גיעסען איין ענדע צו מאכען. יא דיעזער גרעאנצע ווירד זאגאר אונטער דען אבגעאדרענטען דעם וויינער רייסטאהעם בעשפֿאלען. אונד מיט וועלכען ש מ י י כ ע ל י י ן מאן דא אינזערע מאנארכיע צו דיעזעם געפֿעהרליכען שריטטע פֿער-לייטען מאכטע! מאן זאגט, דאס וויען רוסלאנד אין דיא הערצעגאווינא איינריקען ווירדע, זא דירפֿ-טע עס קיים לוסט האבען, ווידער אום דיעזעם לאנדע הערייסצוגעהען, אידעצ פֿרייסען דאך מאן קיין פֿערטייגן; מאן פֿירכטעט, דאס בּיסמארק מיט דיעזעם פֿאללע זיך דאס פֿערגיגען מאכטע ווירדע, איין שטיק טירקיא אן זיך צו רייסען! דאך פֿיר עסטערריכ-אונגארן האט מאן דאס גראסטע פֿער-טייען; דעם טהוט נעמאנדעם, אונד איזט פֿראה, זעלבסט ניכט איפֿגעגעסען צו ווערדען. גין פֿרי-ליך האט מאן דעסהאלב פֿאללעם פֿערטייען צו עסטערריכ-אונגארן, אבער עס ניכט הערבייא וואהל איך איינע אנדערע פֿראגע: דאס איינריקען אין דיא הערצעגאווינא ווערע געמליך מיט גראסען אפֿפֿערן אן געלד אונד סאלדאטען פֿערבּינדען! אונד וועלכען נוטצען קאנגטען וויר דיעזאן דאכען? גאר קיינען! וויר ווירדען אלזאו אונס דיא פֿיינגע פֿערבּרעגגען, דאמיט איינגעגר אין אנדערע דיא וואהרען קאסטאניען, עסטען קאנגען! ווייר גלייבען ניכט, דאס עסטערריכ-אונגארן צו איינער זאלכע טהוהרונגען געשיכטע זיך הערבּיילאסטען ווערדע.

ווייר קאנגען דיעס אום זא וויינגער גלייבען, אלס דער וויינגער אבגעגאדרענטע, הערר פֿ ו כ ס, אום רייכס-ראטהע דען אנטראג שטעללען ווילל, דען פֿלאן דעס דאקטארס פֿישהאף, וועגען פֿער-מינדערונג דעס מיליטערס אנגעגעהמען, אבער נאך מעהר! זעלבסט דיא וויינגער שטארק-בעראדע ווילל בּיים רייכס-ראטהע וועגען פֿערמינדערונג דעס מיליטעס אין גזוגה איינריכען, דא דאס פֿאלק דיא שטייערן ניכט מעהר ערטראגען קאנן, אונטער זאלכען אומשטענדען ווירד אינזערע מאנ-ארכיע זיך גייס ניכט דאצו פֿערפֿירען לאסטען, וועגען דער הערצעגאווינא געלד אונד סאלדאטען צו אפֿפֿערן.

אבּרגעגען שלאגען זיך דיא טירקען אונד דיא הערצעגאווינער וועכסעלזייטיג אונד זא אדרענגנג-געמעס, דאס עס פֿאסט שאדע ווערע, זיא אין דיע-

---

פֿאללייטאָן.

דיא יודען אין ענגלאנד.

(27-טע פֿאָרטזעטצונג.)

VI. בּייא בּעגעדיקט.

דיא קאנינין מוסטע איבער זיך זעלבסט לאכען, אלס זיא דען איירטהום איינגעזעהען האטטע. זיא ערגערטע זיך דאריבער, דאס זיא ניכט דאייזיך קאמגטע, אין וועלכעם יידישע מערדען איינגעשלאגען איהר יונגערד פֿיר-ליעבּע וויא. דאך אום איהרע פֿעילגעזעהיים פֿאר הרסה צו פֿערבּרינגען, וונטע זיא נאך איינע נוטען אויסערדע, אונדעם זיא צו הרסה זאגטע: האבען ווייר דיך דאך גע-דעמטהיגט, דזא קלייגע! זעהסט דזא, וויא זיי אללעם וויססען, וויא זיא נאר ווייססען, וואס אים הייוט איינעם יודען פֿאָרגעהט. וויא דאס אין מערכען אין דען בּרייטי-נאס איהרער פֿייגדין פֿעילעבּען איזט. — אונדעסען בּייט דזא זיא דאך נור אין דייגעסגלייכען פֿעילעבּען, עס איזט דאך נור אין יודע, אונד וועגן דזא איהן אויך אין דייגער פֿערבּלענדעטען לעבּען נאר צום מיטלעטער אויאנסיריג לאס-טעס, זא איזט עס דאך נור אין יודע, וויא עדער אנדע-רע היער, וועגן איהן דייגע פֿייגדין ניכט לעבּען, דאנן קאנגטע דזא איהן הייראטען, — נעה, מיין קינד, ווייר בּליי-בען דיך נעדיג, אונד וועגן דזא מיט דער ארבּייט פֿערטיג בּיזט, זא לאס אונס וויססען, וויא דיעזע אנגעלעגענהייט שטעהט. פֿעללייכט קאנגען ווייר פֿיר דיך עטוואס טהוהן, צוי קראנגנג קאנגטע דזא יודענפֿאללס קאממען, דאס צימ-מער ווירד פֿיר דיך בּעייטען דיין!

אלס הדסה דען טהראג-וואל דער קאנינין פֿעילאס-

זער אינטערהאלטונג דורך פֿרעמדע אינמישונג צו שטארען, זא ווירד פֿאן פֿאריגער וואבּע געמעלדעט: מאנטאג גרייפֿען 16 באטאללייאנע טירקען דזא רעזאלוציאנערען אן אונד טרייבען זזא אין איהרע געבּירגע צוריק. דזיענסטאג זעהאך איבּרפֿיעלען דזא רעזאלוציאנערען דזא טירקישען סאלדאטען, וועל-בּע זזך מיט בּלוטיגען קאפֿפֿען פֿלוכטען מוסטען, גען בּעקאממט אינען טאג דזיעזע פֿאריטזא, אם צווייי-טען טאג זעהאך דזא אנדערע פֿאריטזא דזא שלעגע. עס בּלייבּט דזא אינע דער אנדערען נוכטס שוול-דזג. וואו אللזא דזא ליטע שטאדען, אונד אונס אום געלד אונד סאלדאטען בּרינגען?

פֿירמא-פֿראָטאָקאָללירונג.

דאס נייע אונגארישע האנדעלס-געזעטץ טריטט מיט דעם 1. יענגער אונס לעבּען. עס וועדע זעהר דאטהומ, דאס זעממטליכע קייפֿלייטע זזך דזא מיהע נעהמען, דזיעזעם נייע געזעטץ צו שטודירען, ווייר ווערדען אונזערעדזיטס דזא הויפֿט-פֿונקטע דזיעזעם געזעטצעם אין אונזערעם בּלאטטע בּרינגען אונד ערקלערען. ווייר ווערדען דזעם אום אינטער-עססע יענעם טהיילעם אונזערע לעזער טהון, וועלכער דזעם קייפֿמאנגס - שטאנדע אנגעהערט. אין דער טהאט, דזאללטע יעדער יענע געזעטצע וויססען, דזא איהן אדער זזין געשעפֿט בּעריהרען. גלוט דאך דזער רעכטס - גרונדזאטץ, דאס דזא אונגעגנגנס דזעם געזעטצעם געמאנ-דען, אום פֿאללע אינגעם פֿערגעהענס אדער פֿערה-לעס, פֿאר שטראפֿע שטעטס. ווייר וואללען אונדעם דזעמאל נור פֿאן דזער פֿירמא-פֿראטאקאללירונג שפֿרעכען.

בּיזהער האטטע בּלאס יעדער קייפֿמאנן דאס ר ע כ ט, זזיינע פֿירמא צו פֿראטאקאללירען, דאך וואר נעמאנד הייצו פֿערפֿלייכטעט. עס ליעס עבּען נור יענער זזיינע פֿירמא פֿראטאקאללירען, דזער הייריים אינגען נוטצען צוערען וואללטע, זא וואר עס נאטירליך, דאס נור קייפֿלייטע מיט פֿראטאקאללירטען פֿירמען בּייא דען פֿערטיגונגען באנ-קען אינען קרעדיט זזך פֿערטיגען קאנגטען, אונד אנסטאנגע פֿאר-טהיילע וואהען מיט דזער פֿירמא-פֿראטאקאללירונג פֿערבּינדען. זזא דזיפֿטען צום בּייספֿיעל קייפֿלייטע מיט פֿראטאקאללירטען פֿיר-מען לוקאלס אונד אנסטאנגע קונסס-בּראנטשיינג אין איהרען נעשעפֿטען פֿערקיפֿען, וועהרענד דען קייפֿלייטען, דזערען פֿירמען ניכט פֿראטאקאללירט וואהרען, דזער רעגאלזיג-פֿעכטער דזעם גערבּיטלר פֿערבּיטען קאנגטען. עס וואר דאהער נאטירליך, דאס נור יענע קייפֿלייטע איהרע פֿירמען פֿראטא-קאללירטען לוגטען, וועלכע אייך דזא אבּען בּעגייבּ-נעטען פֿאר-טהיילע געוויכט לעגטען. יענע קייפֿ-לייטע הינגעגען, וועלכע קיינען באנק-קרעדיט האבּען וואללטען אונד אויך אום דען אויסשאנק פֿאן קונסט-בּראנטווייגען זזך ניכט קיממערטען, בּעזאהלטען ליעבּער דזא פֿאאר גולדען אין דזער טאשע, וועלכע זזא פֿיר דזא פֿראטאקאללירונג איהרער פֿירמען בּעצאהלען מיססען.

זזא שטאנדען דזא זאכען בּיז יעטצט. אנדערס מום עס יעדאך פֿאאס. 1 יענגער אן ווערדען, וזא דאס נייע האנדעלס-געזעטץ צור געלטונג קאממט. לייט 16. §. דעם נייען האנדעלס-געזעטצעם איזט געמליך יעדער קייפֿמאנן פֿ ע ר פֿ ל י כ ט ט ע ט, זזליך בּייא בּעגינען דעם געשעפֿטעם זזיינע פֿירמא בּייא יענעם געריכטס-האפֿע איינטראגען צו לאססען, וזא דאס געשעפֿט זזך בּעזיגעט. אויך דזא „איינגהענדיגע צייכּנונג" דער פֿירמא מום בּייא דזיעזעם געריכטס-האפֿע איינגעריכט ווערדען. זזא לאנגע דער קייפֿ-מאנן דזא פֿירמא ניכט איינטראגען לאססט, האט ער אויך אייך יענע רעכטע, וועלכע אום דאס אנדעלס-געזעטצעם אין דזא פֿיר דזא קייפֿלייטע בּעסטגעשטעללט וואהרען, קיינען אנשפֿרוך, אונד פֿער-פֿאללט איבּער-דזעם אינער בּעדזיטענדען געלד-שטראפֿע אונד צוואר בּיז צום בּעטראגע פֿאן 500 גולדען.

דזא בּעשטממונגען דזיעזעם געזעטצעם דזא-בּען נאטירליך אויך פֿיר יענע קייפֿלייטע געלטונג, וועלכע שאן זזיט לאנגע דזער געשעפֿטע דזאבּען. דזיעזען דזאט דזאס געזעטצען אינע צייטדזיער פֿאן זעכס מאנאטען געשטאטטעט, אום וועגען פֿראטא-קאללירונג אהרער פֿירמען בּיים געריכטס-האפֿע אינצוריכען, אבער אויך יענע קייפֿלייטע, דזערען פֿירמען שאן פֿיר דזער פֿראטאקאללירט וואהרען, מום-סען בּינגען זעכס מאנאטען אהרע פֿירמען נאך אינמאל אום זזינע דזעם נייען האנדעלס-געזעטצעם אינטראגען לאססען. דזיעזע דזאבּען יעדאך דזא בּעגינסטיגונג, דזאס וועגן זזא דזיעם בּינגען זעכס מאנאטען פֿערגאנגען לאססען, דזא הויצו נאטהיגען אינ-גאבּען שטעמפֿעל-פֿייא בּליבּען, אונד דזאבּען זזא איבּערהויפֿט פֿיר דזיעזע נאכמאליגע אינטראגונג אהרער פֿירמען קיינע נ ע ב י ה ר ן צו עגט-ריכטען. דזא פֿעסטער האנדעלס- אונד געווערבּע-קאממער האט בּעשלאססען, דען הויזיגען גע-שעפֿטס-לייטען, וועלכע אהרע פֿירמען נייערדינגס אינטראגען לאססען, נאך מאגליכּקייט הילפֿע צו לייסטען. נאמענטליך לאסט זזא דזא הויצו פֿע-פֿאדערליכּען אינגאבּען, וועלכע דאך ניכט יעדער קייפֿמאנן זזך זעלבסט מאכען קאנן, פֿאן אהרען אינגענען לייטען אבּפֿאססען. עס ווערע געוויס זזעהר גוט, וועגן דזא האנדעלס-קאממערן אויך אין דער פֿראווינץ דען געשעפֿטס-לייטען בּייא פֿראטאקאל-לירונג אהרער פֿירמען אללע נור מאגליכּען ער-לייכּטערונגען בּעטען ווערדען.

איבּער דזא אנגעקאממענען געסטע אנפֿאנגס זזא גראס וואר, קיממערטע מאן זזך נאר ניכט אום מלכה, זאנדערן בּעשעפֿ-טיגטע זזך אממער מיט דען געסטען.

י א ס ס ע ן, דער פֿאטער פֿאן מלכה, וועלכער אויך דזא נאכריכט פֿאן דער אנקונפֿט דזן יוסף נאך לאנדאן אויסלאג, וואר וואהל אנפֿאנגס דאריבער זעהר ערשראקען, אלס ער דזיעע אינגעע מאכטער קראנק פֿאנד. אבּער מאן פֿערשאפֿטעטע איהן, דאס דזעם נור אינע אפֿאיבּערגעהענ-דזע קראנקהייט וזזא, מלכה וועגן נור פֿאן דזער פֿרייזיגע איבּערראשונג לוידזעגר, ווערדע זזך אבּער באלד ערהאלען. — נור הרב ר' נחמיה הרזפֿא (דער לאנדאנער ראבּבינער, וועלכער צוגלייך אראצ וואר) ערקאנגטע באלד, דאס ער מיט דזיעזער מעדזיצין דען קראנקען אומגאנגס הייטל, דא הער אינע נעמשטהפֿ-קראנקהייט, אדער אינע זזעלענ-קראנקהייט, אום שפֿעלע וואר.

אונטער דזיעזען אומשטענדען מוסטע דזא האנצזיג אייפֿגעשאבּען ווערדען. דאנן קאם נאך דזא נאכריכט פֿאם טאדע דעם קאנינס הייניריך, אונד דא האטטע מאן דאמיט פֿאללאזיג צו טהון. וזזא מאן דזא נוטסט דעם נייען קאנינס פֿיר דזא יודען געוויגנען קאנגטע, אום אללען ענגליטשען יידישען געמיינדען קאמטע דעפֿוטאצאנען נאך לאנדאן, בּעגעדיקטס הויז וואר דער אדט דער צוזאממענקונפֿט. דאנן קאם נאך דער בּעריהמטע רבּיי יעקב תם אויס אלזאנס, אונד דזא האטטען בּעגעדיקט אונד יאססען זזא פֿיעל צו טהון, דאס זזא נאר קיינע צייט האטטען, זזך אויף איהרע קוגדער אומצוזזעהען, בּעגעדיקטס פֿרזזא, נעמלזר שפֿרה, האטטען ווערדער מיט דעם בּעוויסטהען דער געסטע פֿיעל צו טהון, אונד זזא בּליבּען דזא יונגען לייטע זזך זעלבסט אי-

---

סען דאטטע, דא גלוהטע איהר געוויכט, וזזא איין פֿיער — אונד אלס זזא נאך דריסען דען דזן יוסף בּן אבּודל ער-בּליקטע, וועלכער זזא עזזאטטעט, דזא מוסטע זזא נאך דזא איינען נעדערשלאגען, אונדעם זזא זזיינען בּליק ניכט אויסהאלטען קאנגטע. — — — דאך ווייר וזאללען אונס הויט עזזיך אין דאס הויז בּעגעגעקטס בּעגעבּען, אום דאס נאך זעהר פֿיעלעס צו ערפֿאהרען.

דזא אנקונפֿט דעם דזן יוסף בּן אבּודל אין לאנדאן דאטטע בּעגעדיקט אין איינע אויסערארדענטליכע פֿערזזעצטע. מאן דאט אזהם וזאהל שאן פֿיהער געשול-דערט, דאס דזן יוסף וזזא אין פֿיינען אויסזעהע, אבּער ער שטעללטע זזך דאך נאך דזעזזעלבּען פֿאר, אלס אזיינען דזיי-כּען יידישען יינגלזנג אין שאנען קלייידזר — אונד נזן שטעללטע זזך איהם אין יזנגע מאנן דאר, דעסטען עדלע שטאלטע דאלטונג ניכטס בּעבּיגטעס אן זזך טרזג, דעסטען בּרינגענדע אינע בּעבּעגעדזיג בּליקטע, קזרזן; פֿיינע זזי-כּארד קאנגטע ניכט שאנער אויסזעהען אלס דזן יוסף.

בּעגעדיקט פֿיהלטע זזך זעהר בּעגעהרט, דאס אין זאל-כּער מאנן זזין הויז בּעפֿרעטען האט, אָפֿט זאגטע ער: „אין דזן יוסף זעהע אין ערסט, וזזא דזא יודען פֿאר צזיטען, פֿאר הורבּן בּית המקדש, אויסגעזעהען. דזיעזע אללען יידישען העללדען, וזזא נדזען, זזאב אונד אבּשלום מוסטען נור זזא וזזא דזן יוסף אויסזעהען האבּען. אויך דזא יידישען פֿייגען אין ענגלאנד וואהרען פֿאן דזעם אנגקאממענען עגט-ציקט, יעדער האטטע מלכה בּעגעזעדט. נור דזיעזע וזזאגטע פֿון ניכט אזינמאל, אזהרעם בּרזטזאם אום בּעזוכּטס צו זזע-הען, זזא זזא האטטע אזהן זזאגאר נעמזערען, מאן האטטע וזזא ענגשזלדזגט, דאס זזא קראנק וזזא אונד דא דזא פֿיידע

פֿאָרווערטס

Vorwärts

Jüdisches Tagblatt

Jüdische Tageszeitung

Jüdische Zeitung

Jüdische Rundschau

Jüdische Presse

Jüdische Nachrichten

Jüdische Blätter

Jüdische Wochenschrift

Jüdische Monatsschrift

Jüdische Vierteljahrsschrift

Jüdische Jahrbücher

Jüdische Almanach

Jüdische Kalender

Jüdische Bibliothek

Jüdische Archiv

Jüdische Museum

Jüdische Theater

Jüdische Kino

Jüdische Radio

Jüdische Fernsehen

Jüdische Internet

Jüdische Computer

Jüdische Software

Jüdische Hardware

Jüdische Datenbank

Jüdische Suchmaschine

Jüdische Portal

Jüdische Forum

Jüdische Blog

Jüdische Wiki

Jüdische Podcast

Jüdische Video

Jüdische Audio

Jüdische Foto

Jüdische Galerie

Jüdische Shop

Jüdische Markt

Jüdische Handel

Jüdische Geld

Jüdische Bank

Jüdische Kredit

Jüdische Versicherung

Jüdische Immobilien

Jüdische Auto

Jüdische Reise

Jüdische Hotel

Jüdische Restaurant

Jüdische Koch

Jüdische Rezept

Jüdische Gesundheit

Jüdische Medizin

Jüdische Arzt

Jüdische Krankenhaus

Jüdische Apotheke

Jüdische Therapie

Jüdische Psychologie

Jüdische Philosophie

Jüdische Religion

Jüdische Gott

Jüdische Bibel

Jüdische Talmud

Jüdische Torah

Jüdische Synagoge

Jüdische Rabbiner

Jüdische Kantor

Jüdische Chasan

Jüdische Kalle

Jüdische Mazel tov

Jüdische Koscher

Jüdische Pesach

Jüdische Sukkot

Jüdische Rosh Hashanah

Jüdische Yom Kippur

Jüdische Chanukka

Jüdische Purim

Jüdische Shavuot

Jüdische Simchat Torah

Jüdische Tisha B'Av

Jüdische Lag B'Omer

Jüdische Tu B'Shvat

Jüdische Sukkot

Jüdische Pesach

Jüdische Shavuot

Jüdische Rosh Hashanah

Jüdische Yom Kippur

Jüdische Chanukka

Jüdische Purim